

Správa o výsledku kontroly 2022

Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021)

Najvyšší kontrolný úrad SR
Ľubomír Andrassy, predseda

Kontrolovali sme

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenskú agentúru životného prostredia

Kontrolná akcia bola zameraná na plnenie cieľov v oblasti EZ, ktoré boli definované v Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží 2016 – 2021. Štátny program určoval rámcové úlohy a opatrenia na postupné znižovanie negatívnych vplyvov EZ na zdravie človeka a životné prostredie. MŽP SR je ústredným orgánom štátnej správy pre riešenie problematiky EZ na Slovensku. Slovenská agentúra životného prostredia je príspevková organizácia zriadená MŽP SR, ktorá sa podieľa na príprave, realizácii a hodnotení plnenia štátneho programu.

Ako sme postupovali

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI). Pred kontrolou boli identifikované dve riziká, a to nenaplnenie cieľov štátneho programu v oblasti EZ a nedostatočná realizácia projektov sanácie EZ. Kontrolou boli riziká potvrdené. Do výkonu kontroly boli zapojení štyria kontrolóri s viacročnou kontrolórskou praxou na NKÚ SR.

Prečo sme kontrolovali

EZ je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie, horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu. Najčastejšie ide o územia kontaminované priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom. V súvislosti so zabezpečením ochrany zdravia obyvateľov Slovenska a zlepšenia stavu životného prostredia je nevyhnutná sanácia EZ. Štátny program je strategickým dokumentom pre zabezpečenie systematického odstraňovania EZ a znižovania zdravotných aj environmentálnych rizík. NKÚ SR preveril, ako sa darí zodpovedným orgánom naplňovať tento cieľ.

Čo sme zistili

Neriešenie EZ má významný negatívny dopad na štátny rozpočet, zdravie a kvalitu života obyvateľstva v daných lokalitách.

- Odhadované náklady na odstránenie EZ sú minimálne 1,136 mld., pričom potrebné zdroje v plnej výške nie sú k dispozícii.
- Na pozadí prebiehajúcich klimatických zmien (sucho) je vysoké riziko znečistenia najväčších zdrojov pitnej vody, ktoré sa nachádzajú na Žitnom ostrove, čím je ohrozené zdravie obyvateľstva a zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Sanácie EZ postupujú pomaly

- Podiel sanovaných lokalít k celkovému počtu evidovaných EZ sa v kontrolovanom období zvýšil len o 0,7 %.
- Zo 60 lokalít, určených v zmysle uznesení vlády SR na sanáciu, bola do konca roka 2021 ukončená sanácia na jednej lokalite. Odstránenie EZ na 24 lokalitách, za ktoré bolo zodpovedné MŽP SR, nebolo realizované.
- V období rokov 2016 – 2021 plánovali MŽP SR, MO SR a MH SR realizovať 10 projektov sanácie EZ na 51 lokalitách. Nerealizovali sa štyri projekty sanácie EZ na 18 lokalitách v celkovej predpokladanej hodnote 107 959 711,78 eur.
- Realizácia projektov sanácií v rámci OP KŽP bola spustená v období rokov 2018 – 2020, pričom výzva na predkladanie žiadostí o finančnú podporu bola vyhlásená už v roku 2015.

Procesy súvisiace s odstraňovaním EZ sú zdĺhavé

- Nastavenie procesov VO bolo vyhodnotených ako neúčinných a je významným problémom. Zrušenie VO zo strany MŽP SR na 14 lokalitách s vysokou prioritou riešenia spôsobilo, že finančná podpora vo výške 61 418 903,00 eur z OP KŽP nebola využitá. V súčasnosti nové VO nebolo vyhlásené. VO na sanáciu ďalších troch lokalít v predpokladanej hodnote 18 078 208,00 eur trvá takmer tri roky.

- Sanácia lokality Vrakuňa vo výške 28 462 600,78 eur bola pozastavená z dôvodu zrušených vyvlastňovacích konaní v dôsledku prieťahov zo strany vlastníkov pozemkov a žalôb voči stavebnému povoleniu.
- Okresné úrady zodpovedné za určenie povinnej osoby, schvaľovanie a kontrolu plánov prác vrátane rozhodnutí o ich ukončení sú podriadené Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a MŽP SR nemá plnú manažérsku kontrolu nad ich fungovaním. Tento stav výrazne spomaľuje procesy odstraňovania EZ.
- Určenie povinnej osoby je základným predpokladom na odstránenie EZ. Z celkového počtu 328 lokalít s potvrdenou EZ bola určená povinná osoba na 85 lokalitách, čo predstavovalo 26 %. Na začatie konania o určení povinnej osoby čaká 222 lokalít. Pokiaľ nie je možné určiť osobu, ktorá EZ spôsobila, prechádza povinnosť odstránenia EZ na štát, ktorý nemá dostatok finančných prostriedkov.
- Zákon o envirozáťažiacich neurčuje lehotu, v rámci ktorej by mala vláda SR rozhodnúť, ktoré ministerstvo zabezpečí odstránenie EZ, čo predlžuje proces smerujúci k odstráneniu.
- MŽP SR nesledovalo plnenie povinností zodpovedných orgánov v súvislosti s kontrolou realizácie sanačných prác.
- Proces prípravy, resp. realizácie nových projektov financovaných z Programu Slovensko 2021 – 2027 v rámci štátneho programu 2022 – 2027 zatiaľ nebol začatý. Opätovne vzniká časový posun a existuje vysoké riziko nevyčerpania zdrojov EÚ, určených na sanáciu EZ v súčasnom programovom období.

Zdroje financovania sa nepodarilo využiť v plnom rozsahu

- Sanácia EZ bola závislá od financovania zo zdrojov EÚ. Napriek tomu viac ako polovica finančných prostriedkov z OP KŽP nebola využitá.
- Konkrétne opatrenia na zlepšenie čerpania EÚ fondov MŽP SR neprijalo.

Štátny program a správa o jeho plnení neboli prehľadné a zrozumiteľné.

- Prijaté opatrenia nemali určenú zodpovednosť a stanovené merateľné ukazovatele. Neboli vyhodnocované s uvedením konečného stavu plnenia a chýbala aj súhrnná informácia o ich plnení.
- Viacero opatrení bolo zlúčených a vyhodnotených v rámci jedného opatrenia, boli inak naformulované, prípadne rozdelené do dvoch opatrení. Správa obsahovala vyhodnotenie opatrení, ktoré neboli prijaté a zadané. Uvedený stav spôsoboval značnú neprehľadnosť pri identifikácii ich plnenia.

Financovanie opatrení štátneho programu 2022 – 2027 je nedostatočné a bude opäť závislé od EÚ fondov

- Fondy EÚ pokryjú len 21,05 % predpokladaných výdavkov. Jednozdrojové financovanie môže ohroziť udržateľnosť realizácie jednotlivých cieľov a opatrení v oblasti EZ.

Čo odporúčame

Výboru NR SR pre životné prostredie:

- Uložiť ministrom životného prostredia SR predkladať raz ročne výboru NR SR pre životné prostredie správu o stave riešenia EZ s odpočtom konkrétnych aktivít a finančným krytím. Správa o stave EZ musí byť predmetom verejnej diskusie.
- Odporučiť vláde SR a MŽP SR zmenu legislatívy tak, aby najrizikovejšie EZ boli považované za mimoriadnu situáciu a tomu podriaďovať celý proces súvisiaci s vyvlastňovaním, VO a odstraňovaním EZ.
- Vypracovať a predložiť analýzu potreby vytvorenia inštitúcie, ktorá by prebrala zodpovednosť za komplexné manažovanie problematiky EZ.

MŽP SR:

- Vyčleňovať v rozpočtovej kapitole MŽP SR v rámci samostatného programu finančné prostriedky priamo určené na financovanie EZ a vyhodnocovať ich využitie.
- V záujme lepšieho využitia výdavkov štátneho rozpočtu dbať pri výbere lokalít určených na podrobný geologický prieskum dôslednejšie na oprávnenosť lokalít vo vzťahu k definovaným podmienkam vo výzve na čerpanie finančných prostriedkov EÚ.
- Uplatňovať kompetencie o rozdelení zodpovednosti za sanáciu lokalít medzi ostatné ministerstvá podľa oblasti, v ktorej pôsobil pôvodca.
- Zefektívniť administratívne procesy súvisiace s odstraňovaním EZ.
- Sanácie lokalít, ktoré nebolo možné financovať z EÚ fondov uskutočniť v štátnom programe 2022 – 2027 zo štátneho rozpočtu.

VÝKON KONTROLNEJ AKCIE

Účel kontrolnej akcie

Účelom a predmetom kontroly bolo vyhodnotenie plnenia štátneho programu a realizácia projektov EZ. Kontrola mala priniesť prehľad o situácii v oblasti plánovania a sanácie EZ, poukázať na nízky podiel sanovaných lokalít a identifikovať prekážky v procesoch ich odstraňovania.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu s prvkom výkonnosti. Kontrolovali sme plnenie cieľov a programových opatrení štátneho programu v oblasti zlepšenia manažmentu EZ, identifikácie a prieskumu pravdepodobných EZ, prieskumu, sanácie a monitorovania EZ. Preverili sme financovanie, celkový stav lokalít s evidovanými EZ a stav realizácie projektov v uvedených oblastiach.

Rámec kontrolnej akcie

K metódam a technikám, ktoré boli uplatnené počas výkonu kontroly patrili najmä: štúdium strategických dokumentov, interných predpisov, preskúvanie predloženej dokumentácie a dokladov, analýza a riadený rozhovor. Výber vzorky bol realizovaný neštatistickými metódami na základe úsudku kontrolóra. Kontrolovaným obdobím boli roky 2016 – 2021 a súvisiace obdobia.

Výsledky kontrolnej akcie

Vyhodnotenie plnenia štátneho programu

Štátny program bol schválený uznesením vlády SR a predstavoval základný strategický plánovací dokument pre problematiku EZ na Slovensku. Určoval rámcové úlohy na postupné znižovanie negatívnych vplyvov EZ na zdravie človeka a životné prostredie. Bol v poradí druhým programom pre danú problematiku. Celkové výdavky z fondov EÚ, štátneho rozpočtu a Environmentálneho fondu na podporu riešenia EZ v rokoch 2016 – 2021 dosiahli sumu 130 404 814,25 eur.

Počas výkonu kontroly bola v rámci piatich cieľov štátneho programu preverená realizácia programových opatrení, ktoré mali byť plnené v krátkodobom, v strednodobom a v dlhodobom časovom horizonte.

Cieľ 1 Zlepšenie manažmentu EZ

Uplatňovanie princípu „znečisťovateľ platí“ nebolo možné overiť

Povinné osoby, pôvodcovia alebo príslušné ministerstvo boli povinní predložiť okresnému úradu v sídle kraja na schválenie plán prác na sanáciu EZ. Lehoty na predkladanie plánu prác boli nastavené podľa priority riešenia EZ. Okresné úrady v sídle kraja kontrolujú realizáciu plánu prác najmenej raz ročne a štátny dozor môže vykonávať aj Slovenská inšpekcia životného prostredia, resp. MŽP SR. Vzhľadom na to, že v súvislosti s výkonom činnosti štátnej správy na úseku EZ bolo identifikované nedostatočné personálne obsadenie na strane okresných úradov v sídle kraja a Slovenskej inšpekcie životného prostredia, **existuje riziko nedostatočnej kontroly realizácie plánov prác a s tým spojeného časového vymedzenia sanácie EZ.**

Podstatou princípu „znečisťovateľ platí“ je, že určená povinná osoba, ktorá EZ spôsobila alebo bezprostredne hrozí, že spôsobí EZ, by mala plne hradiť náklady na preventívne a nápravné opatrenia. **Uplatňovanie princípu „znečisťovateľ platí“ v praxi okresných úradov v sídle kraja kontrolou NKÚ SR nebolo možné overiť. MŽP SR je druhostupňový odvolací orgán a nemôže vykonávať kontrolu uplatňovania tohto princípu, čo by mohlo byť považované za ovplyvňovanie.** Opatrenie zamerané na uplatňovanie princípu „znečisťovateľ platí“ bolo vyhodnotené ako formálne.

Informačný systém EZ nie je prepojený s dôležitými databázami

On-line prístup k informáciám o stave problematiky EZ bol zabezpečený prostredníctvom webového sídla Informačný systém EZ. Technické podmienky používania Informačného systému EZ boli nastavené tak, aby umožňovali prístup k informáciám čo najpočetnejšiemu okruhu záujemcov z radov odbornej i širokej verejnosti.

Súčasťou každej EZ v rámci Informačného systému EZ boli aj informácie o zrealizovaných prácach v rozsahu typ vykonanej práce, názov záverečnej správy, objednávateľa, zhotoviteľa, riešiteľa a dátumu začatia a ukončenia prác. Tieto informácie neboli prepojené s informáciami o projektoch financovaných z fondov EÚ a štátneho rozpočtu, o uzatvorených zmluvách a VO. **Z hľadiska lepšej dostupnosti informácií o EZ a užívateľskej priateľivosti by bolo vhodné zabezpečiť aj prepojenie Informačného systému EZ s databázami Centrálného registra zmlúv, Úradu pre verejné obstarávanie, prípadne Registrom právnických osôb.**

MŽP SR nemá plnú manažérsku kontrolu nad okresnými úradmi

Nedostatočné personálne obsadenie možno považovať za jeden z hlavných problémov v oblasti sanácie EZ. V súvislosti s týmto problémom boli prijaté opatrenia zamerané na zlepšenie technického a personálneho zabezpečenia na všetkých stupňoch štátnej správy a územnej samosprávy na úseku manažmentu EZ a na administratívne posilnenie orgánov štátnej správy.

V súvislosti s výkonom miestnej štátnej správy na úseku EZ je problematická najmä činnosť okresných úradov v sídle kraja. MŽP SR koordinuje, usmerňuje a riadi, v akých veciach a akým spôsobom majú úradníci odborov starostlivosti o životné prostredie okresných úradov rozhodovať, ale **nemá plnú manažérsku kontrolu nad ich fungovaním. Organizačne sú okresné úrady v sídle kraja podriadené Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, ktoré je pre nich služobným úradom a rieši ich ekonomické, personálne, administratívne a materiálno-technické zabezpečenie. Ich činnosť ako hlavných orgánov miestnej štátnej správy vykazuje viaceré problémy. **Najčastejšie sa opakujú problémy s protichodnými rozhodnutiami okresných úradov v sídle kraja, ako sú usmernenia MŽP SR, nesprávne výklady zákonov a vyhlášok, dlhé lehoty rozhodnutí, technické a materiálno-technické nedostatky, nedostatočná odborná spôsobilosť, kumulácia agendy a nedostatočné personálne a finančné zabezpečenie.**

V oblasti EZ pretrvávajú zo strany okresných úradov v sídle kraja nedostatky vo veci určovania pôvodcu EZ, resp. povinnej osoby. Procesy v zmysle zákona o envirozátazích sú časovo náročné a zdĺhavé. Problémom sú aj majetkovo-právne vzťahy. Rovnako aj Slovenská inšpekcia životného prostredia ako orgán štátneho dozoru nebola v období od roku 2012 personálne posilnená, čo sa odrazilo v nedostatočnej kontrolnej činnosti. Na zabezpečovanie úloh na úseku EZ na celoštátnej úrovni slúžia personálne kapacity vytvorené na Sekcii geológie a prírodných zdrojov MŽP SR a príslušných organizačných zložiek jeho rezortných organizácií (Slovenská agentúra životného prostredia, Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra a Slovenská inšpekcia životného prostredia). **Vývoj personálnych kapacít týchto organizácií na úseku EZ možno považovať v rokoch 2016 – 2021 za stagnujúci.**

Cieľ 2 Identifikácia a prieskum pravdepodobných EZ

Plnenie cieľa 2 bolo realizované prostredníctvom projektov financovaných z OP KŽP. **Lokality Vikanová – Vikanovské strojárne a Hontianske Nemce – obaľovačka nespĺňali podmienky oprávnenosti** definované vo výzve. **To spôsobilo neoprávnenosť výdavkov na geologický prieskum a výdavky v celkovej výške 231 633,91 eur museli byť uhradené zo štátneho rozpočtu.**

V projekte „Geologický prieskum vybraných pravdepodobných environmentálnych záťaží 1“ **z 55 lokalít bol geologický prieskum ukončený na 46 lokalitách.** K týmto lokalitám boli do konca roka 2021 odovzdané a schválené záverečné správy z geologického prieskumu. **Na šiestich lokalitách bol prieskum zrealizovaný, ale záverečné správy neboli predložené komisii pre posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika znečisteného územia do konca roka 2021.**

Na lokalitách Strážske – Chemko – časť výrobného areálu, Žarnovica – areál ZSNP a Žiar nad Hronom - skládka PO (Slnečná stráň) sa prieskum nevykonával z dôvodu neumožnenia vstupu na pozemky zo strany vlastníkov pozemkov.

Projekt „Geologický prieskum vybraných pravdepodobných environmentálnych záťaží 2“ mal byť realizovaný na 45 lokalitách. Na jednej lokalite nebolo preukázané znečistenie. **Na zvyšných 44 lokalitách do konca roka 2021 neboli ukončené geologické prieskumy a termín ich dokončenia bol predĺžený do 30. 11. 2022. Dôvodom zmeny bolo spomalenie geologických prác na niektorých lokalitách v súvislosti s pretrvávajúcim pandemickým stavom súvisiaceho so šírením COVID-19.**

Cieľ 3 Prieskum EZ

Zo štátneho rozpočtu bol financovaný podrobný geologický prieskum na dvoch lokalitách – Poša – odkalisko Chemko Strážske a skládka odpadu na lokalite Podunajské Biskupice – južne od PD. **Fondy EÚ pri prieskume lokalít neboli využité.** Na riešení prieskumov EZ sa nemalou mierou podieľali súkromné subjekty, ktoré realizovali geologický prieskum z vlastných zdrojov na lokalitách, kde sa nachádzali ich prevádzky. V období rokov 2016 – 2021 bolo realizovaných 31 geologických prieskumov financovaných zo súkromných zdrojov.

Cieľ 4 Sanácia EZ

Realizácia projektov sanácií v rámci OP KŽP bola spustená v období rokov 2018 – 2020, pričom výzva na predkladanie žiadostí o finančnú podporu bola vyhlásená už v roku 2015. Dôvodmi neskorej implementácie projektov boli, podľa MŽP SR, zdĺhavé konania o určení povinnej osoby, príprava projektov sanácie k desiatkam lokalít a vypracovanie plánov prác na odstránenie EZ, riešenie majetkovo-právnych vzťahov, realizácia VO a jeho následná kontrola.

V období rokov 2016 – 2021 plánovali MŽP SR, MO SR a MH SR realizovať 10 projektov sanácie EZ na 51 lokalitách, ktoré mali byť financované v rámci projektov OP KŽP. **V realizácii bolo šesť projektov sanácie EZ na 32 lokalitách** v celkovej zazmluvnenej sume 94 662 107,23 eur s predpokladaným termínom ukončenia v roku 2023. **Nerealizovali sa štyri projekty sanácie EZ na 18 lokalitách v celkovej predpokladanej hodnote 107 959 711,78 eur bez DPH.** Jedna lokalita nebola realizovaná z dôvodu neumožnenia vstupu na pozemky zo strany vlastníkov. Sanačné práce neboli realizované na ďalších šiestich lokalitách, z toho päť tvorili rušňové depá a jedna prekládková stanica, z dôvodu neoprávnených lokalít na poskytnutie finančnej podpory z OP KŽP.

Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (1)

Projekt bol rozdelený na sedem častí, v ktorých bolo zahrnutých 18 lokalít – prevažne rušňové depá, skládka priemyselného odpadu a bývalý areál Calexu – Zlaté Moravce. Prijímateľom finančných prostriedkov bolo MŽP SR. Celkové zazmluvnené výdavky predstavovali sumu 47 467 967,90 eur. Realizácia projektu prebieha od februára 2018 do decembra 2023.

Sanačné práce sú vykonávané na 17 lokalitách. **Sanácia na lokalite Poproč - Petrova dolina nebola realizovaná** vzhľadom na pretrvávajúce záporné stanoviská dotknutých občanov a subjektov k vstupu na pozemky. Po viacerých rokoch s vlastníkami pozemkov v danej lokalite **MŽP SR od realizácie ustúpilo. Dôvodom bol zdĺhavý proces vybavovania vstupov na pozemky a vyvlastňovania pozemkov. Realizáciu sanácie, financovanú z fondov EÚ, by nebolo možné ukončiť podľa podmienok OP KŽP do konca roka 2023.** Lokalita bola navrhnutá v štátnom programe 2022 – 2027 na monitorovanie.

Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (2)

Projekt bol rozdelený na päť častí, v ktorých bolo zahrnutých päť lokalít napr. Myjava - skládka galvanických kalov - Holičov vrch, Komárno - Harčáš - skládka tuhého komunálneho odpadu a vojenské areály. Prijímateľmi finančných prostriedkov bolo MŽP SR (dve lokality) a MO SR (tri lokality). Celkové zazmluvnené výdavky predstavovali sumu 16 457 693,25 eur. Realizácia projektu prebieha od mája 2019 do decembra 2023.

Sanácia environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky (4)

Projekt bol rozdelený na sedem častí, v ktorých bolo zahrnutých sedem lokalít – vojenské areály, skládka popolčeka a tuhého komunálneho odpadu. Prijímateľmi finančných prostriedkov bolo MŽP SR (päť lokalít) a MO SR (dve lokality). Celkové zazmluvnené výdavky predstavovali sumu 18 989 671,12 eur. Realizácia projektu prebieha od decembra 2019 do decembra 2023.

Sanácia environmentálnych záťaží v lokalitách Bardejov – areál podniku JAS, Trstená – bývalý sklad pohonných hmôt – Hámričky a Pohronský Ruskov – Mazutové hospodárstvo bývalého cukrovaru

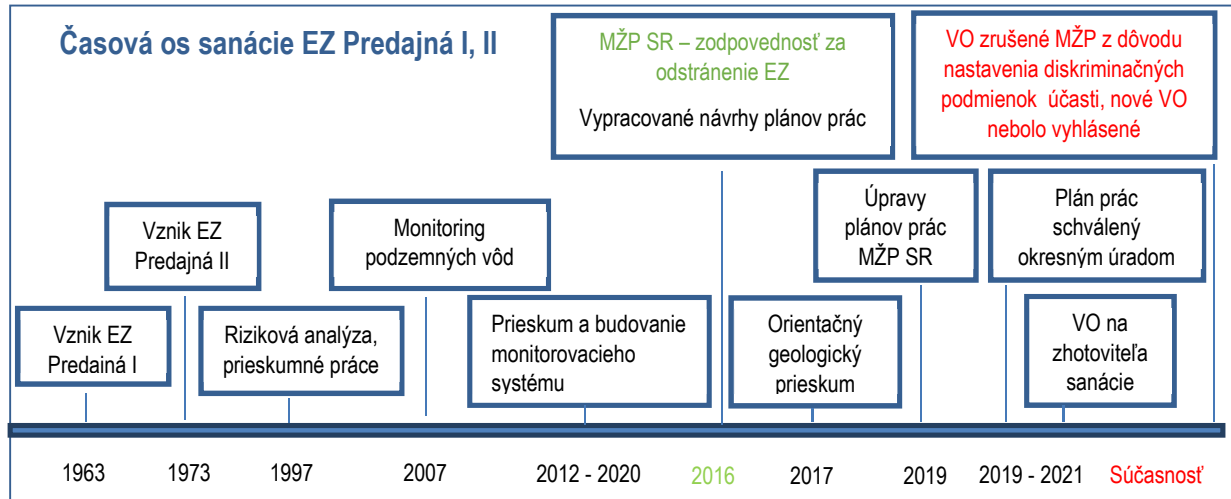
Prijímateľom finančných prostriedkov bolo MH SR. Celkové zazmluvnené výdavky predstavovali sumu 11 746 774,96 eur. Realizácia troch projektov prebieha od decembra 2020 do decembra 2023.

Nerealizované projekty sanácií

Sanácia environmentálnych záťaží v obci Predajná

Projekt nebol realizovaný. Mali byť sanované dve lokality. Hodnota zákazky: 39 429 456,00 eur bez DPH.

Vykonané práce a proces prípravy projektu sanácie znázorňuje časová os.

Skládky vznikli v rokoch 1963 a 1973. Pôvodca znečistenia – spoločnosť Petrochema, vykonala v roku 1997 prieskumné práce a v roku 2007 monitoring podzemných vôd. **Na skládkach neboli vykonávané práce až do roku 2012,** keď MŽP SR začalo na lokalite vykonávať prieskum a budovať monitorovací systém. Tieto činnosti pokračovali do roku 2020. Dôležitým míľnikom začatia sanácie je určenie osoby zodpovednej za odstránenie EZ. Keďže spoločnosť Petrochema už neexistuje, v roku 2016 prešla zodpovednosť za odstránenie EZ na MŽP SR. **Príprava projektu sanácie bola začatá v roku 2016,** keď boli vypracované návrhy plánov prác a rámcových projektov sanácie. **Plány prác predložilo ministerstvo okresnému úradu na schválenie až po dvoch rokoch,** v januári 2019.

VO na zhotoviteľa sanácie prebiehalo od 31. 12. 2018 do 8. 6. 2021, kedy bolo zo strany MŽP SR zrušené. Dôvodom zrušenia bolo nastavenie diskriminačných podmienok účasti – neprimerané nároky na technickú a odbornú spôsobilosť v podobe preukázania skúsenosti uchádzača s realizáciou viacerých geologických úloh na rôznych lokalitách a požiadaviek na odbornú prax riadiacich pracovníkov. V súčasnosti nové VO nebolo vyhlásené.

Sanácia environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky (5)

Projekt nebol realizovaný. Malo byť sanovaných ďalších 12 najrizikovejších lokalít napr. Zubrohľava - kalové pole - ZŤS Námestovo, Nová Dedina - sklad pesticídov, Stará Ľubovňa - skládka Skalka. Hodnota zákazky: 21 989 447,00 eur bez DPH.

MŽP SR bolo určené, ako príslušné ministerstvo zodpovedné za odstránenie EZ, uzneseniami vlády SR. Príprava projektu sanácie bola začatá v roku 2016 vyhlásením VO na vypracovanie plánov prác odstránenia EZ na 12 lokalitách. Plány prác spolu s rámcovými projektmi boli vypracované v priebehu rokov 2016 – 2017. Úpravy vypracovaných dokumentov MŽP SR vykonalo od novembra 2018 do mája 2019. Následne boli predložené okresnému úradu, ktorý ich schválil v priebehu augusta-septembra 2019.

VO na zhotoviteľa sanácie prebiehalo od 3. 4. 2019 do 23. 6. 2021, kedy bolo zo strany MŽP SR zrušené. Dôvodom zrušenia bolo nastavenie diskriminačných podmienok účasti – neprimerané nároky na technickú a odbornú spôsobilosť v podobe preukázania skúsenosti uchádzača s realizáciou rôznych geologických úloh na viacerých lokalitách a požiadaviek na odbornú prax riadiacich pracovníkov. V súčasnosti nové VO nebolo vyhlásené.

Nastavenie procesov VO na dvoch projektoch, resp. 14 lokalitách s vysokou prioritou riešenia bolo zo strany NKÚ SR vyhodnotené ako neefektívne. Nedostatočnú efektívnosť spôsobilo prísne nastavenie podmienok, ktoré limitovali počet spoločností zapojených do VO. Následne bolo VO zo strany MŽP SR zrušené.

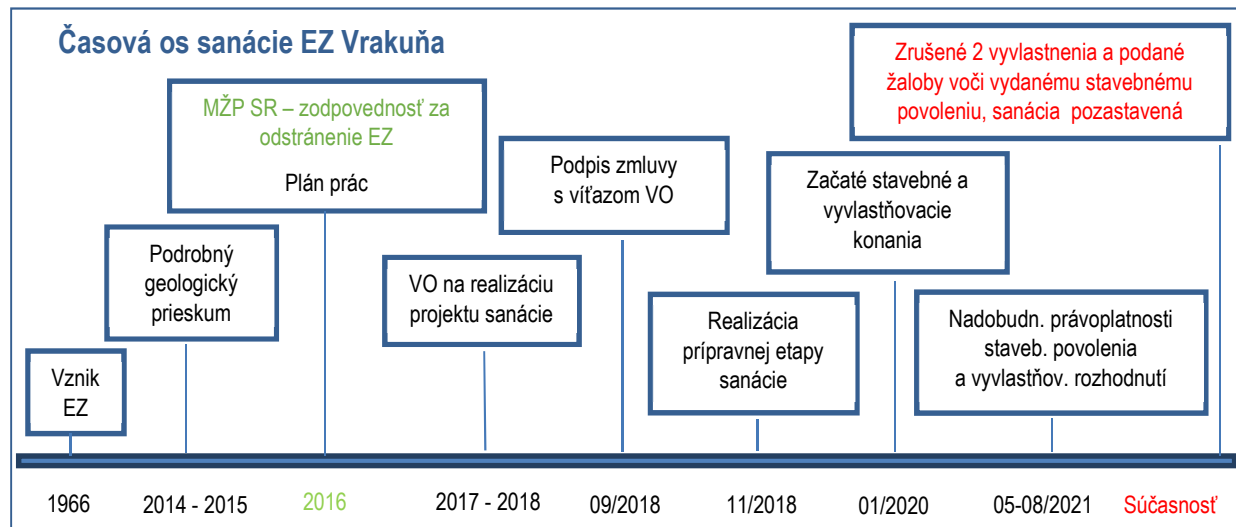
Zrušenie VO má za následok skutočnosť, že finančná podpora vo výške 61 418 903,00 eur z OP KŽP nebude využitá.

Pozastavením projektov bude nutné vykonať úpravy harmonogramu plánov prác a zmeniť projekty z dôvodu zvýšených cien. Lokality boli navrhnuté na sanáciu v štátnom programe 2022 – 2027 s predpokladom financovania prostredníctvom Programu Slovensko. Vzhľadom na to, že proces prípravy sanácie EZ je zdĺhavý, **existuje vysoké riziko, že EZ nebudú odstránené ani v súčasnom programovom období a finančné prostriedky nebudú vyčerpané ani z Programu Slovensko.**

Sanácia environmentálnej záťaže Bratislava – Vrakuňa

Projekt nebol realizovaný. Sanovaná mala byť jedna lokalita. Projekt bol pripravený na realizáciu v rámci OP KŽP v období 2018 – 2023. Cena sanácie: 28 462 600,78 eur bez DPH.

Vykonané práce a proces prípravy projektu sanácie znázorňuje časová os.

Skládka Vrakuňa vznikla v roku 1966. Prvý podrobný geologický prieskum v oblasti skládky zabezpečilo MŽP SR v rokoch 2014 – 2015. V roku 2016 prešla zodpovednosť za odstránenie EZ na MŽP SR a bol vypracovaný plán prác sanácie. V rokoch 2017 – 2018 prebehlo VO na realizáciu projektu sanácie a v septembri 2018 bola podpísaná zmluva o dielo so zhotoviteľom. **V novembri 2018 bola začatá prípravná etapa sanácie.**

Sanačné práce mali pokračovať po získaní stavebného povolenia a rozhodnutí o vyvlastnení pozemkov. V januári 2020 boli začaté stavebné a vyvlastňovacie konania, ktoré nadobudli právoplatnosť v období máj až august 2021. Vyvlastňovacie rozhodnutia sú platné do 30. 6. 2023.

V súčasnosti je sanácia pozastavená z dôvodu zrušenia dvoch vyvlastňovacích rozhodnutí v dôsledku prieťahov zo strany vlastníkov pozemkov a podaných žalôb vo veci vydaného stavebného povolenia.

Bez doriešenia vzťahov k daným pozemkom nie je možné v projekte sanácie pokračovať, čo bude mať za následok nevyčerpanie finančných prostriedkov z EÚ fondov. **MŽP SR bude nútené prehodnotiť projekt sanácie** z dôvodu neplnenia harmonogramu prác, zvýšených cien a vzniknutých ďalších nákladov (vznikajúce čierne skládky v okolí EZ). **Tým sa sanácia EZ niekoľkonásobne predraží.** V prípade už vydaných rozhodnutí uplynie lehota ich platnosti, pričom **bude potrebné znovu absolvovať niekoľkoročný administratívny proces.** V poslednom rade bude nutné zopakovať VO a proces súvisiaci so žiadosťou o finančnú podporu.

Na základe výsledkov prieskumných prác, skládka kontaminuje podzemné vody v jej okolí. Niektoré znečisťujúce látky dnes ohrozujú kvalitu podzemnej vody v časti územia Vrakuňa, Ružinova, Podunajských Biskupíc a prenikajú ďalej k Žitnému ostrovu (do vzdialenosti cca päť km juhovýchodne od skládky) – najväčšej zásobárne pitnej vody v strednej Európe. Akékoľvek obmedzenia brániace úspešnej sanácii EZ majú negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva a životné prostredie.

Sanácia environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky (6)

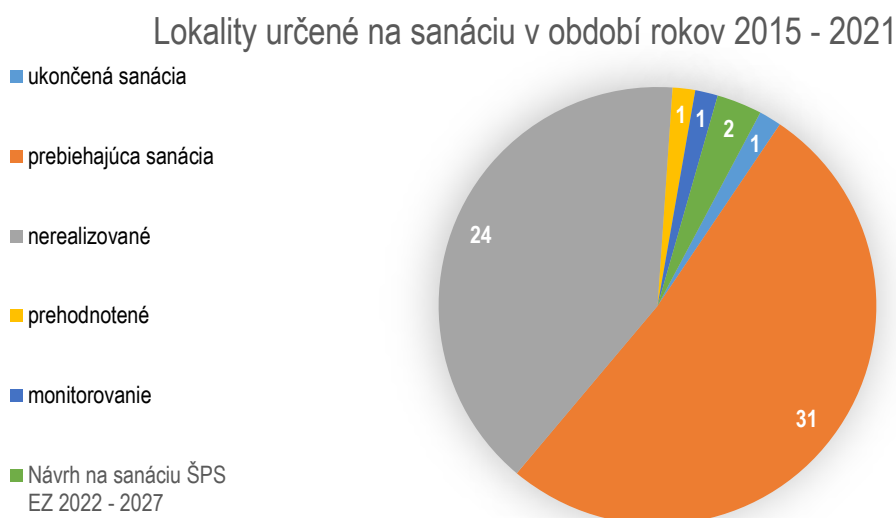
Projekt nebol realizovaný. V rámci sanácie mali byť sanované tri lokality - Bratislava-Ružinov - Čierny les, Žiar nad Hronom - stará skládka PO ZSNP, Rimavská Sobota - areál po SA - priemyselný park. Hodnota zákazky: 18 078 208,00 eur bez DPH.

Prípravná dokumentácia pre realizáciu sanácie na troch lokalitách bola vypracovaná v decembri 2019. Žiadosť o podporu z OP KŽP nebola podaná z dôvodu, že jednou z podmienok podania žiadosti je vyhlásenie VO na odborný geologický dohľad, ktoré vyhlásené nebolo a aktuálne je v štádiu prípravy. VO na zhotoviteľa sanácie bolo vyhlásené 27. 12. 2019, ktoré počas výkonu kontroly nebolo ukončené. Prebiehalo vyhodnocovanie podmienok účasti. **Zdlhavosť procesov VO potvrdzuje fakt, že ani po takmer troch rokoch trvania nebola vybraná spoločnosť, ktorá vykoná sanáciu EZ. Výkon odborného geologického dohľadu, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou realizácie sanácie EZ, nie je zabezpečený. Finančná podpora z fondov EÚ, z OP KŽP nebude využitá.** Lokality v rámci projektu boli navrhnuté na sanáciu v štátnom programe 2022 – 2027. Vzhľadom na dĺžku trvania procesu VO a procesov súvisiacich so žiadosťou o financovanie z fondov EÚ **existuje riziko, že sanácia EZ nebude uskutočnená ani v súčasnom programovom období.**

Z lokalít určených na sanáciu v zmysle uznesení vlády bola ukončená len jedna

V roku 2015 boli prijaté uznesenia vlády, ktorými bolo MŽP SR určené ako zodpovedné za odstránenie EZ na 28 lokalitách. V rokoch 2016 – 2021 pribudlo na základe uznesení vlády ďalších 32 lokalít, za odstránenie ktorých boli zodpovedné okrem MŽP SR aj MO SR a MH SR.

Graf č. 1: Počet lokalít určených na sanáciu podľa uznesení vlády SR

Zdroj: Uznesenia vlády SR 2015 – 2019, Správa, Informačný systém EZ

Zo 60 lokalít určených v zmysle uznesení vlády SR na sanáciu bola do konca roka 2021 ukončená sanácia na lokalite Sliač - letisko - produktovod. Na 31 lokalitách prebiehajú sanačné práce, ktoré by mali byť podľa projektov ukončené do konca roka 2023. **Odstránenie EZ na 24 lokalitách, ktoré sú uvedené v časti Cieľ 4 Sanácia EZ, za ktoré bolo zodpovedné MŽP SR, nebolo realizované.** Dve lokality - Bratislava-Ružinov – Prístav, Trnovec nad Váhom - skládka nebezpečného odpadu (Duslo) boli navrhnuté na sanáciu v programovom období štátneho programu 2022 – 2027 a ďalšie dve lokality - Pukanec – skládka kalov Hampoch a Bratislava – Devínska Nová Ves – skládka pri Volkswagene sa monitorujú.

MŽP SR nesledovalo plnenie povinností v súvislosti s kontrolou realizácie sanačných prác

V kontrolovanom období vykonalo MŽP SR päť štátnych dozorov v súvislosti s kontrolou plnenia schválených plánov prác na odstránenie EZ. Kontrolu na ukončovanie plánov prác MŽP SR nevykonalo z dôvodu, že práce sú ešte v realizácii. Preverením bolo zistené, že sanačné práce boli ukončené na jednej lokalite Sliač - letisko –

produktov, kde MŽP SR kontrolu ukončovania plánov prác nevykonalo. MŽP SR plnenie povinností okresných úradov a Slovenskej inšpekcie životného prostredia v oblasti štátneho dozoru nesledovalo. Zo sanácie znečisteného územia sú vypracované záverečné správy s analýzou rizika znečisteného územia, ktoré posudzuje komisia pre posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika znečisteného územia. V období rokov 2016 – 2021 sa uskutočnilo celkovo 35 zasadnutí komisie. **Posúdených bolo celkom 32 záverečných správ s analýzou rizika.**

Cieľ 5 Monitorovanie EZ

Cieľom geologických prác bolo zabezpečenie monitorovania vybraných EZ na Slovensku. Realizácia dvoch projektov financovaných z OP KŽP „Zabezpečenie monitorovania environmentálnych záťaží 1. časť“ na 83 lokalitách a „Zabezpečenie monitorovania environmentálnych záťaží 2. časť“ na 41 lokalitách prebieha od októbra 2016 do decembra 2023. Na základe vyhodnotenia dosiahnutých výsledkov monitorovania bolo možné posúdiť aktuálny stav znečistenia a zhodnotiť riziko na vybraných lokalitách. Pokiaľ monitorovacími prácami nebolo zistené závažné znečistenie, pre lokalitu bolo odporúčané len nepravidelné kontrolné sledovanie kvality vody. **V kontrolovanom období nebolo monitorovaných 26 lokalít, z čoho 81 % tvorili banské lokality, a to najmä z dôvodu neoprávnenosti financovania z OP KŽP.** V prípade lokalít, na ktorých prebehli sanačné práce, bolo následne realizované posanačné monitorovanie. V monitorovacích prácach sa bude pokračovať na lokalitách navrhnutých v štátnom programe 2022 – 2027.

Štátny program a správa o jeho plnení neboli prehľadné a zrozumiteľné

Štátny program sa nepodarilo splniť v celom rozsahu jeho definovaných cieľov a zámerov. Väčšina EZ sa stále odstraňuje, resp. sanácie neboli ukončené. Zistený stav ministerstvo zdôvodnilo tým, že štátny program bol strategický dokument, ktorého plnenie nebolo záväzné.

Prijaté programové opatrenia štátneho programu nemali určené zodpovednosti a stanovené merateľné ukazovatele plnenia opatrení a cieľov. V štátnom programe nebol definovaný spôsob monitorovania a hodnotenia realizácie programu. Podľa MŽP SR boli opatrenia priebežne monitorované, ale nevyhodnocovali sa písomným spôsobom. Plnenie štátneho programu bolo vyhodnotenú až na konci programového obdobia v Správe a v štátnom programe 2022 – 2027. **Väčšina opatrení bola vyhodnocovaná prostredníctvom realizovaných aktivít bez uvedenia konečného stavu plnenia – ako splnené, nespĺnené, čiastočne splnené, priebežne plnené, nehodnotenú.** **Chýbala aj celková súhrnná informácia o plnení prijatých opatrení.**

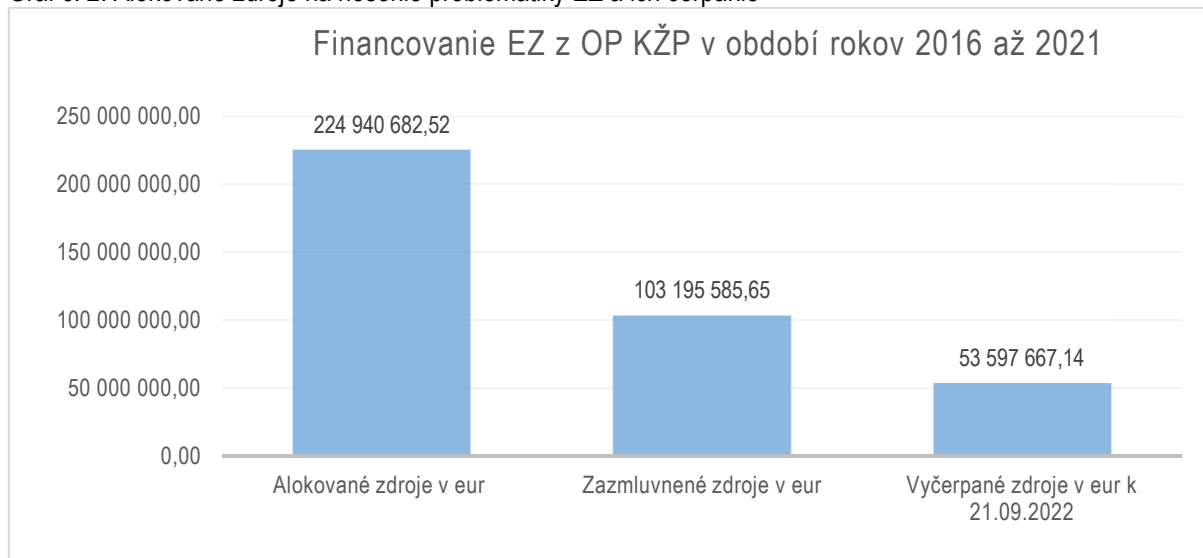
Kontrolou bolo zistené, že v Správe neboli programové opatrenia vyhodnocované podľa jednotlivých časových horizontov (krátkodobý, strednodobý, dlhodobý), ale za celé programové obdobie rokov 2016 – 2021. **Viacero programových opatrení bolo zlúčených a vyhodnotených v rámci jedného opatrenia, boli inak naformulované, prípadne rozdelené do dvoch opatrení. Správa obsahovala tiež vyhodnotenie opatrení, ktoré neboli prijaté a zadefinované v štátnom programe. Uvedený stav spôsoboval značnú neprehľadnosť pri identifikácii plnenia programových opatrení.**

Obdobie trvania štátneho programu sa nezhodovalo s programovým obdobím OP KŽP a väčšina projektov bude postupne ukončovaná až v roku 2023. **Ukončovanie projektov do konca roku 2023 malo priamy vplyv na vyhodnocovanie štátneho programu, keď neboli k dispozícii všetky potrebné údaje.**

Viac ako polovica finančných prostriedkov z OP KŽP nebola využitá

V štátnom programe boli na realizáciu prieskumu, vypracovanie rizikovej analýzy, realizáciu sanácií a monitoringu EZ, vrátane výskumu, vzdelávania, práce s verejnosťou a plánov prác odhadnuté celkové finančné výdavky vo výške 210 000 000,00 eur. Celková alokovaná čiastka z OP KŽP na riešenie problematiky EZ bola 224 940 682,52 eur. Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR vo výške 15 % bolo 39 695 415,00 eur.

Graf č. 2: Alokované zdroje na riešenie problematiky EZ a ich čerpanie

Zdroj: MŽP SR

Z alokácie nebude vyčerpaných 121 745 096,87 eur. Zazmluvnených bolo 103 195 585,65 eur, čo predstavovalo iba 46 % z poskytnutej alokácie. Skutočné čerpanie zazmluvnených prostriedkov bolo na úrovni 52 %, pričom tieto zdroje podľa podmienok OP KŽP je nutné vyčerpať do konca roka 2023.

Podľa MŽP SR, dôvodom nízkeho čerpania boli vykonávané audity projektov geologických úloh, zrušené a zdĺhavé VO, oneskorené predkladanie projektov zhotoviteľmi geologických prác, nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom, na ktorých sa EZ nachádzajú, pandemická situácia koronavírusu, ktorá spôsobila spomalenie, odloženie alebo pozastavenie niektorých prác a činností. **Konkrétne opatrenia na zlepšenie čerpania fondov EÚ však MŽP SR neprijalo.**

NKÚ SR identifikoval **niekoľko príčin nevyužitia celej alokovanej sumy:**

- **nerealizovanie** dvoch projektov **sanácií 14 lokalít z dôvodu zrušenia VO zo strany MŽP SR** z dôvodu nastavenia neprimeraných podmienok na technickú alebo odbornú spôsobilosť uchádzačov,
- **VO** na realizáciu projektu **sanácie troch lokalít**, vyhlásené 27. 12. 2019, **stále prebieha**, pričom **VO na odborný geologický dohľad**, ako súčasť realizácie, **je ešte len v procese prípravy**,
- **sanačné práce** na lokalite Bratislava - Vrakuňa **sú pozastavené z dôvodu zrušenia vyvlastňovacích rozhodnutí a podaných žalôb** vo veci vydaného stavebného povolenia.

Financovanie sanácií EZ je závislé od fondov EÚ

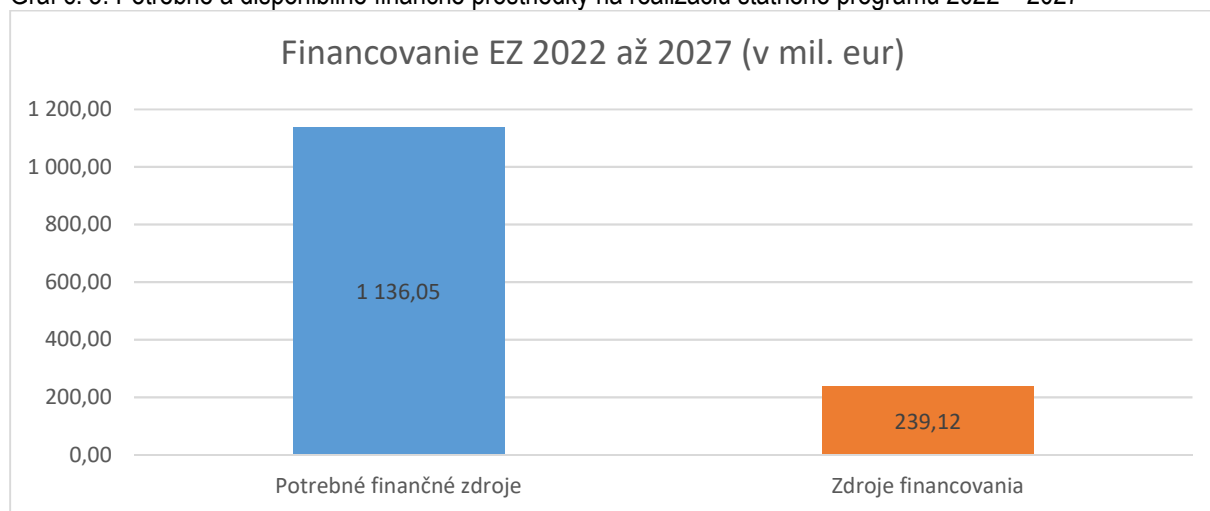
MŽP SR rozpočtovalo v rokoch 2016 až 2021 finančné prostriedky pre oblasť sanácií EZ v rámci programu Starostlivosť o životné prostredie, prvok Geologické práce. **Samostatný prvok na financovanie riešenia problematiky EZ nebol vytvorený.** V rámci kapitoly MŽP SR boli rozpočtované finančné prostriedky na EZ len ako účtovne evidované neoprávnené výdavky pre projekty podľa štátneho programu a výdavky na sanáciu environmentálnej záťaže Bratislava - Vrakuňa. **Finančné prostriedky na samostatné projekty sanácie EZ, ktoré by boli financované len zo štátneho rozpočtu, neboli rozpočtované.**

V zmysle uznesenia vlády SR k štátnemu programu vyplývajú povinnosti v oblasti EZ aj pre MO SR, MH SR, MDV SR a MPRV SR. Zodpovednosť vykonávať sanácie EZ si v kontrolovanom období okrem MŽP SR plnili MO SR a MH SR. Z vlastných zdrojov financovali len neoprávnené výdavky v rámci OP KŽP – prieskum, monitoring a výdavky súvisiace s prípravou projektov sanácie. **Samotná sanácia EZ bola závislá od financovania z fondov EÚ.** MDV SR a MPRV SR nezabezpečovali v rokoch 2016 – 2021 odstraňovanie EZ z dôvodu, že neboli uznesením vlády SR určené za povinnú osobu.

Program Slovensko pokrýva len pätinu potrebných finančných zdrojov na riešenie EZ

Pokračovanie riešenia problematiky EZ v SR bolo zabezpečené schválením štátneho programu 2022 – 2027. **V štátnom programe 2022 – 2027 boli odhadnuté celkové finančné výdavky na realizáciu prieskumu, vypracovanie rizikovej analýzy, štúdie uskutočniteľnosti, sanáciu a monitorovanie EZ, podpory vedy a výskumu, vzdelávania a práce s verejnosťou, vrátane sanácie celého areálu bývalých Chemických závodov Juraja Dimitrova v sume 1 136 050 000,00 eur.** V predpokladaných výdavkoch neboli zahrnuté náklady na sanáciu deviatich lokalít z dôvodu neúplnosti a absencie údajov potrebných na stanovenie kvalifikovaného odhadu finančných nákladov sanácie.

Graf č. 3: Potrebné a disponibilné finančné prostriedky na realizáciu štátneho programu 2022 – 2027

Zdroj: štátny program 2022 – 2027

Hlavným zdrojom financovania EZ boli identifikované fondy EÚ v sume 239 118 586,00 eur v rámci Programu Slovensko. Financovanie zo štátneho rozpočtu, Environmentálneho fondu a vlastných zdrojov právnych subjektov s účasťou štátu nebolo vyčíslené. **Identifikované zdroje financovania opatrení štátneho programu 2022 – 2027 pokrývajú len 21,05 % predpokladaných výdavkov potrebných na jeho realizáciu. Tým, že fondy EÚ nepokrývajú všetky potreby, udržateľnosť realizácie jednotlivých cieľov a opatrení v oblasti EZ bude ohrozená.**

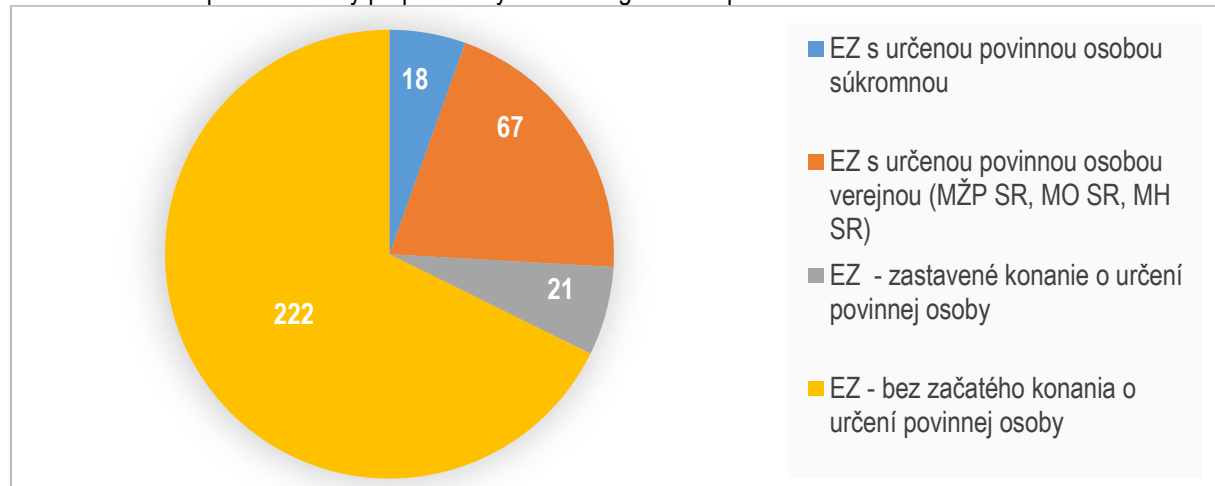
Proces prípravy, resp. realizácie nových projektov financovaných z Programu Slovensko v rámci štátneho programu 2022 – 2027 zatiaľ nebol začatý. Dôvodom je nízke čerpanie prostriedkov z OP KŽP, stále prebiehajúce a neukončené projekty z predchádzajúceho programového obdobia štátneho programu a skutočnosť, že neboli schválené podmienky čerpania finančných prostriedkov z Programu Slovensko ani ich výška zo strany EÚ. Z tohto dôvodu **opätovne vzniká časový posun a existuje vysoké riziko nevyčerpania EÚ zdrojov určených na sanáciu EZ alokovaných v súčasnom programovom období.**

Podiel sanovaných lokalít s evidovanými EZ sa nezvyšuje

EZ a informácie o ich umiestnení a prípadnej rizikovosti boli evidované v rámci Informačného systému EZ. Na území Slovenska bolo v roku 2022 evidovaných 1 793 lokalít s EZ. V registri časť A - pravdepodobné EZ, bolo 873 lokalít; v registri časť B - potvrdené EZ, bolo 328 lokalít; v registri časť C - sanované a rekultivované lokality, bolo 819 lokalít. Z toho 113 lokalít bolo evidovaných v registri časti A a súčasne v registri časti C a 114 lokalít bolo evidovaných v registri časti B a súčasne v registri časti C. Ide o 227 lokalít, ktoré boli sanované, resp. rekultivované, a napriek realizovaným opatreniam nie je jednoznačne preukázané, že lokalita je bez kontaminácie, resp. bolo preukázané, že lokalita bola naďalej kontaminovaná.

Jedným z dôvodov dlhodobého neriešenia EZ boli konania o určení povinnej osoby zodpovednej za odstránenie EZ.

Graf č. 4.: Určené povinné osoby pri potvrdených EZ – register B – počet lokalít

Zdroj: Informačný systém EZ

Z celkového počtu 328 lokalít s potvrdenou EZ bola určená povinná osoba na 85 lokalitách, čo predstavovalo 26 %. Na začatie konania o určení povinnej osoby čaká 222 lokalít, zastavené konanie o určení povinnej osoby bolo na 21 lokalitách. Konanie o určení povinnej osoby zabezpečujú okresné úrady, ktoré môžu začať konanie z vlastného podnetu, z podnetu MŽP SR alebo z podnetu tretej osoby. Kontrolou bolo zistené, že väčšina konaní bola začatá z podnetu MŽP SR. Zákonnú možnosť začať konanie z vlastného podnetu okresné úrady využívali v menšej miere. Jedným z dôvodov tohto stavu bolo nedostatočné personálne zabezpečenie okresných úradov. **Pokiaľ subjekt, ktorý spôsobil EZ, neexistuje, alebo okresný úrad nemôže určiť povinnú osobu, konanie zastaví a rozhodnutie o zastavení konania oznámi MŽP SR. V tomto prípade prechádza povinnosť odstránenia EZ na štát, ktorý nemá dostatok finančných prostriedkov.**

Zákon o envirozáťažiacich neurčuje lehotu, počas ktorej by MŽP SR bolo povinné navrhnúť vláde SR a vláda následne rozhodnúť, ktoré ministerstvo zabezpečí odstránenie EZ, čo predlžuje proces smerujúci k odstráneniu EZ. **Určenie povinnej osoby je základným predpokladom na odstránenie EZ.**

V kontrolovanom období boli začaté sanačné práce na 32 lokalitách. **Do konca roka 2021 bola sanácia ukončená na jednej lokalite.** Sanačné práce na 31 lokalitách neboli ukončené do konca obdobia štátneho programu z dôvodu, že čerpanie finančných prostriedkov z OP KŽP je možné do konca roka 2023 a s ohľadom na túto skutočnosť boli nastavené aj jednotlivé projekty. **Podiel sanovaných lokalít k celkovému počtu evidovaných EZ sa v kontrolovanom období zvýšil o 0,7 %.**

Záver

Neriešenie EZ má významný negatívny dopad na štátny rozpočet, zdravie a kvalitu života obyvateľstva v daných lokalitách. Dostupné finančné zdroje EÚ sú nedostatočné a pokrývajú len 21,05 % odhadovaných nákladov na riešenie EZ. Prostriedky štátneho rozpočtu sa na sanácie EZ nevyčleňujú. V prípade neodstránenia nedostatkov zistených v nastavení procesov riadenia a koordinácie plnenia úloh v oblasti EZ nebude možné dosiahnuť ich systematické odstraňovanie. V dôsledku spomalených procesov a neuplatnených kompetencií MŽP SR je ohrozené zdravie tisícok obyvateľov Slovenska. Znečistené zdroje pitnej vody nebude možné využívať. Je potrebné vytvoriť samostatný subjekt špecializovanej štátnej správy, ktorý by prebral zodpovednosť za komplexné riešenie problematiky EZ. Pri EZ, ktoré ohrozujú životy a zdravie obyvateľstva, podzemné vody a životné prostredie musí začať konanie smerujúce k odstráneniu EZ z dôvodu mimoriadnej situácie bez vyvlastňovania, VO a stavebného povolenia. Na prvom mieste musí byť ochrana života, zdravia a prírody – tomu je potrebné prispôbiť proces súvisiaci s riadením a financovaním.

Reakcia kontrolovaného subjektu

Kontrolované subjekty nevzniesli voči kontrolným zisteniam NKÚ SR námietky.

Kontakt

Najvyšší kontrolný úrad SR

Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26
☎ +421 250 114 911
✉ info@nku.gov.sk

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava – mestská časť Staré Mesto
☎ +421 259 561 111
✉ zelena.linka@enviro.gov.sk

Slovenská agentúra životného prostredia

Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica
☎ +421 484 374 111
✉ sazp@sazp.sk

Zoznam použitých skratiek

DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
EZ	Environmentálna záťaž
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŽP SR, ministerstvo	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OP KŽP	Operačný program kvalita životného prostredia
Správa	Správa o plnení Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021)
Štátny program	Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021)
Štátny program 2022 – 2027	Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027)
SR	Slovenská republika
VO	Verejné obstarávanie
zákon o envirozáťažoch	Zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zoznam grafov

Graf č. 1 Lokality určené na sanáciu podľa uznesení vlády SR	9
Graf č. 2 Alokované zdroje na riešenie problematiky EZ a ich čerpanie.....	10
Graf č. 3 Potrebne a disponibilné finančné prostriedky na realizáciu štátneho programu 2022 – 2027	12
Graf č. 4 Určené povinné osoby pri potvrdených EZ – register B	13